AKBABA

Gazetelerden: [Nazi Şefleri dağlara çıkacakmış!..]

Akılsız başın cezası...

EDEBİYAT ŞAKALARI:

MECMUALAR

Galiba edebiyatın da karaborsası kuruldu: Halis zeytinyağı, İngiliz kumaşı, ültraseptil gibi, vezinli, kafiyeli, manâlı, yani şu yüzyılların değiştiremediği bizim bildiğimiz şiir meydanlarda yok. Piyasaya çıkanlar, Şamram hanımın kantoları cinsinden:

Kızım sana yüzük alayım mı?
Al babacığım al!
Kızım da neyler? Yüzük de neyler?
Şara şuralarıma, bura buralarıma,
İlle oralarıma
Pek yaraşır!..

Çocukluğumuzda, tulûat sahnelerinde dinlediğimiz bu telli pullu nağmeler şimdi ele geçse, Nurullah Ataç, ağzının salyaları tek dişinden akarak kimbilir kaç konferans verirdi!

Kâğıt kıtlığı piyasada kendini duyuralı, gerçi yeni edebiyat dergileri görünmez oldular. Fakat, sanat hayatımızın bu ihtiyacını da önlemek isteyen «Ülkü» mecmuası, son iki sayısında rahmetli Süleyman efendinin ağıtçısı, meşhur nasır mütehassısı Orhan Velinin şiirlerini de sunuyor. Esasen «Ülkü» müzün bir eksiği bu idi. Himmeti var olsun!..

İşte 1 şubat tarihli sayısı 4 martta ve 16 şubat tarihli sayısı da 17 martta çıkan bu kalın kapaklı, kaymak kâğıtlı mecmuayı, şimdi, şöyle bir gözden geçirelim:

Çoban kulübesi. Yazan: Şinasi Özden.

Şiirin adı, bize Şükûfe Nihal'i hatırlattı. Uludağ çobanları, çoban nineler, çoban kızları, ço... beleri, çobanlar... çobanlar!..

Gazetelerden: Atatürk Lisesi edebiyat öğretmeni, edebiyat doktoru oldu!

— Üçüncü edebiyat doktorumuz da imtihanını muvaffakıyetle vermiş...
— Bu kadar hastaya üç doktor ne yapsın!...

2 — Şair, kafiye zaruretile, cenin omuzunda, akşamları yanan, seherleri sönen bir fenermiş.

3 — Şairin gurbet illerine seferber gönlü aşkın pınarında bir sıra bekliyormuş.

Aferin Şinasi Özden'e, marifetli çocuk doğrusu: Kızartması olan, imam bayıl ısı olan, silkmesi olan, oturması olan, dolması olan, turşusu olan patlıcan gibi, altı mısra içinde neler oluyor, neler!

Ancak, genç şairimizden şakamı ... derim: Patlı- ... dal-

tin «altın kelepçe» sini vurup yüzüne de «keder gergefinde işlenmiş» bir «peçe» örtüyor.

Çarşaf ve peçenin kalktığı bir devirde, bilhassa bir erkeğin böyle acaip kılıklara girmeğe üzenmesi İzzet Melihi bile kıskandıracak tuhaflıklardan ise de, ne denir? Şairlik bu!

Şu son altı mısraı bir kere de beraber okuyalım:

Hasret, gamlı rüya, altın kelepçe,
Bir keder gergefinde işlenmiş peçe;
Bir sazım, sesimi kimlere dinleteyim?
Meyhaneden uzak, insanlardan öte.
Anne, gurbeti dizinde anlatayım,
Çoban kulübesinde bitsin hayatım...

AKBABA

Yıl: 22 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortaç Sayı: 53

SÜPÜR, MÜBAREK... SÜPÜR!

Asırlardanberi, örümcekler, kirler, paslar içinde uyuşup pinekliyen memleketimizde, bir kaç yıldır müthiş bir inkılâp süpürgesi durmayıp işliyor..

Başlarımızın üstünde, kudretli bir elin, rüzgâr gibi bir süpürge ile zaman zaman köşeyi, bucağı temizleyip parlattığını gördükçe, sevinçle bağırmak istiyorum:

— Süpür, mübarek.. süpür!..

Kendi günahlarının yüküyle yıkılan Saltanat daha evvel süpürülmüştü. Onu yeryüzünde Allahın gölgesi olduklarını iddia eden kavuklular takibetti. Arkadan köhne mahkemeler, örümcekli medreseler bu yaman fırtınaya tutuldular...

Bütün bunların yanında o büyük inkılâp süpürgesinin rüzgâriyle kendi kendine devrilen, silinen şeylerin ise haddi, hesabı yoktur: Fesler, peçeler, sarıklar, tramvay perdeleri gibi!..

Biz, bu büyük işlerin içinde yaşadığımız için başımız dönüyor, gözlerimiz kararıyor da düşünemiyoruz. Ancak inkılâp süpürgesinin yaptığı harikalar, süpürülenler ortadan defolduktan, her taraf ayna gibi meydana çıktıktan sonra anlaşılıyor...

İşte senelerden beri işleyen tılsımlı süpürge, artık büyük işlerini bitirdi. Şimdi, evimizin köşesini bucağını da süpürmeğe, ihmale, tembelliğe, haksızlığa alışanları da birer birer toplamağa, yuvamızı baştanbaşa temizlemeğe başladı...

İsmet Paşa hükûmeti, âdeta hamarat ev kadınları gibi, paçaları sıvamış, kimi elinde süpürge, kimi ayağında fırça, ortalığı gıcır gıcır yıkayıp süpürüyor...

Bu tertemiz manzara karşısında, içimden kopan keyifli bir ses haykırmak istiyor:

— Süpür, mübarek.. Süpür!..

Not:

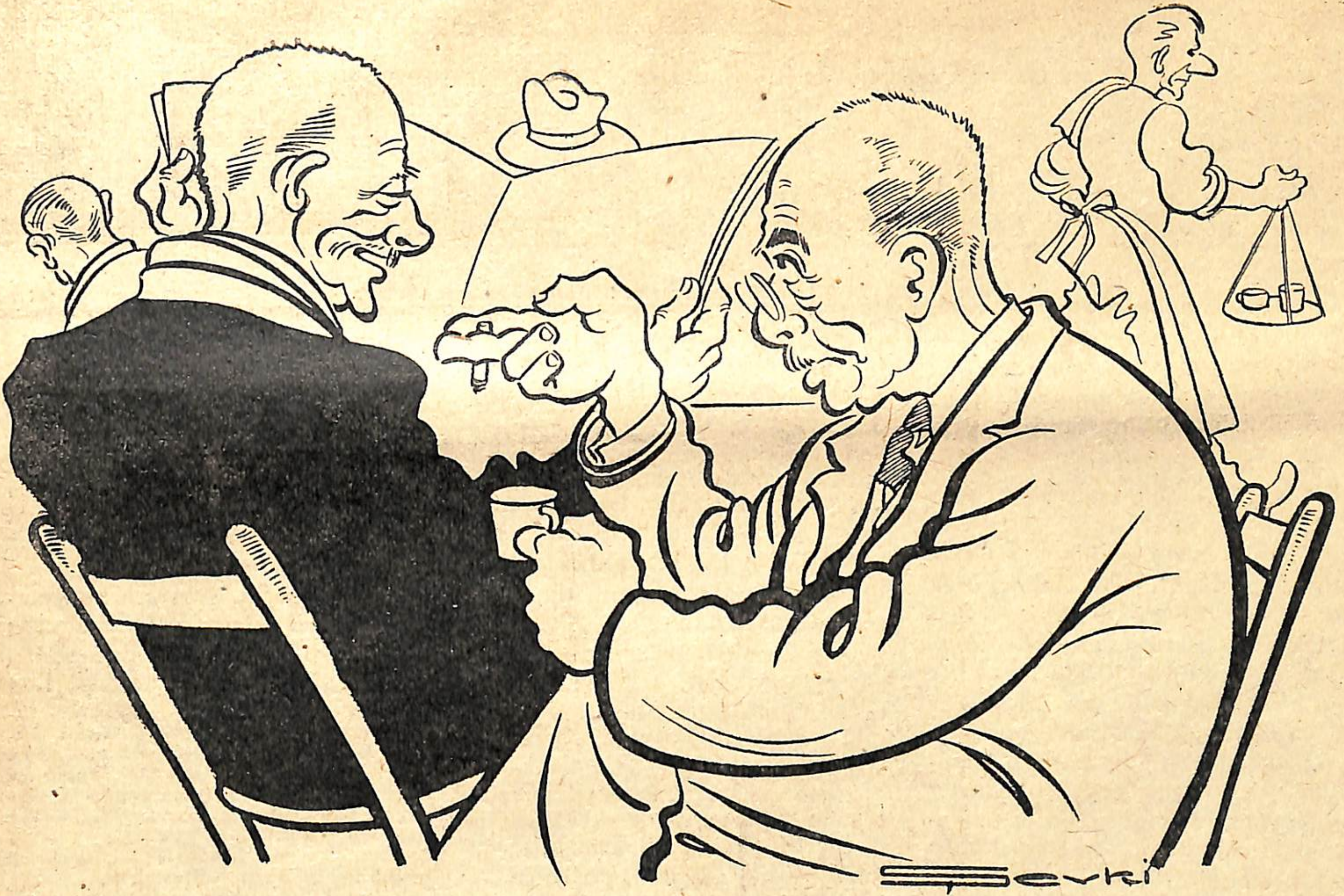
Bu yazı, 15 aralık 1927 tarihli Akbaba'da çıkmıştır. Mektubunun altına «Ümit» imzasını atan eski bir okuyucum, ipliği pazara çıkan piyasa karşısında duyduğu haklı tiksinti ile o eski yazıyı tekrar basmamı istedi.

18 yıl sonra, bu haklı teklifi yerine getirirken ne kadar müteessirim.

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Biliyor musun?.. Eskiden bu kadar çok fakir yoktu...
— Elbet... Eskiden bu kadar çok zengin yoktu ki!..

— Şu von Papen hakikaten çok akıllı adammış...
— Nereden anladın?
— Baksana: karısıyle, kızıyle beraber şatosunda İngilizlere esir düşüvermiş!

ALAYLAR

BASIN BALOSUNDA

Herkes baloya eğlence için gider. Biz muhabir takımı da, hattâ kendi balomuza bile «ifayı vazife» maksadiyle gideriz. Taksim gazinosunun önüne geldiğim zaman, acı acı, işte bunu düşünüyordum. Bereket balonun nefaseti bu acılığı giderdi de ağzımızın tadını yerine getirdi.

İç kapıda basın mensuplarına ayrıca bir de hediye kuponu veriliyordu. Hiç bir gazeteci Hakkı Tarık ağabeyimizin bu cömertliğini ömrünün sonuna kadar unutmaz sanırım.

Salon hıncahınç doluydu. Kâğıt fenerlerle, gazete iadelerinden kesilip yapılmış serpantinlerle süslüydü.

Tanınmış bütün Basın ailesi oradaydı. Başta meşhur şair Lâedri, başyazarlar, karikatürcüler, fıkra ve tefrika muharrirleri.. Herkes hazır.

Baloya İstiklâl Marşiyle başlandı. Bundan sonra Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar üç cümlelik, Basın Birliği İstanbul bölge reisi Hakkı Tarık Us da üç kelimelik birer nutuk verdiler. Eski TAN gazetesi sahibi Zekeriya SERTEL'in hayli yumuşamış eli havaya kalktı:

— Hazır toplanmışken, VATAN'ından cüda düşmüş olan Ahmet Emin YALMAN arkadaşımızın hâtırasına hürmeten bir dakika sükût edelim...

Dedi. Kabul olundu. Sonra tamamen Basın ailesinden teşkil olunmuş büyük caz orkestrası çalmağa başladı. Arasıra falsolu sesler çıkıyordu. Öyle zamanlarda bu baloda misafir sıfatiyle hazır bulunmak üzere davet edilmiş olan bay Nedim Veysel İLKİN kendini tutamayıp ihtar ediyor ve orkestranın ahengini temine muvaffak oluyordu. Herkesin dans etmekte olduğu bir sırada tanıdıkları dolaşmağa başladım. Karikatürcülerden üçü pek yorgun görünüyorlardı. Cemal Nadire sordum:

— Ne o üstat, daha balonun başında sıfırı tüketmişsiniz?

Yorgun yorgun cevap verdi:

— Sorma kardeşim! Her şey bizim elimizden çıkmalıymış baloda. Bu sebepten bütün tuvalet modellerini bize çizdirdiler!..

Yandaki masada hazin hazin düşünen «D» grupu ressamlarından Bedri Rahmi Eyüboğlu, mecalsiz bir halde lâfa karıştı:

— Ya biz? dedi, bütün bayanların makyajlarını bize yaptırdılar..

O zaman «dam» lara bir alıcı gözüyle baktım ve herkesi şaşırtan kahkahalarla gülmeğe başladım.

Bir aralık davulcu tokmağını indirdi ve ortaya tertip heyetinden bay Abidin Dav'er çıktı:

— Sayın misafirlerimiz! diye söze başladı; şimdi

balomuzun en parlak numarası olarak kıyafet müsabakası yapılacaktır! Birinciliği kazanan bayana bütün gazetelerin birer aylık abonesi hediye edilecektir!.

Hediyeyi haber vermese belki daha çok namzet müsabakaya girerdi. Fakat Abidin Dav'er eski güzellik müsabakalarından kalan bir vukufla işi idare etti. Bayan Hatice Süreyyanın tuvaleti birinci geldi. Bayan Hatice Süreyyanın elbisesi eski bir Akşam gazetesinden yapılmıştı!

Bundan sonra büyük şairimiz Yahya Kemalle meşhur lokantacı Hikmet Abdullah arasında pek alkışlanan bir müsabaka yapıldı: Biri yemekleri getiriyor, öbürü yiyordu. Neticede, daha üçüncü kapta lokantacı bay Hikmet yorularak müsabakayı terketti!

Sıra hediyelere gelmişti. Herkes büyük bir heyecanla kuponlarını hazırladı. Mikrofon başına gelen Peyami Safa, davetlilerin bu heyecanını farkederek:

— Telâş etmeyin! dedi, bu hediye meselesi lâftan ibarettir.

Ve cebinden bir kâğıt çıkararak okumağa başladı:

— 1 numaralı kupon Valimizdedir: Hediyesi kazma, kürek, süpürge! 2 numaralı kupon Hüseyin Cahittedir: Hediyesi bir adet «Ankara-Sanfransisko» tayyare bileti!..

Hüseyin Cahit Yalçın alkışlar arasında ayağa kalktı. Teşekkür etti ve bu inceliğe mukabele olarak «Yıldızlar yıldızı» filminde Alice Faye'i takliden «Hello Frisko» şarkısını okudu.

Hediye dağıtma bitince dans başladı. Sonra balonun sürprizi yapıldı: Şairler rövüsü! Bu rövüde ismi bizce mahfuz bir sanatkâr tanınmış şairlerimizin taklitlerini yapıyordu. Salondan bazı sesler yükseldi:

Göring — Biz iki cephede harb etmek yüzünden yeniliyoruz...
Hitler — Ben ondan kurtulmanın çaresini buldum: Doğudaki kuvvetlerimizi batıya, batıdaki kuvvetlerimizi doğuya çeke çeke iki cepheyi birleştireceğim!

— Orhan Veliyi de isteriz, Orhan Veliyi de isteriz...

Sanatkâr:

— Taklidedemem, orijinal bir adamdır!

Dedi. Fakat israr üzerine içeri gitti. Bir az sonra tamamen Orhan Veliye benzer bir halde dışarı çıktı ve şu şiiri okudu:

Pantalonumun cepleri paçama kadar,
Elimi koysam, düşer kaldırımlara!
Yürürüm: yer benim, gök benim!
İndim Halebe,
Girdim dolaba,
Paraları verdim rakı, şaraba!

Çok alkışlandı. Tam bu anda taklit yapan sanatkâr ortaya çıkmaz mı? Orhan Velinin koluna girdi, beraber masalarına gittiler. Meğer seyirciler taklidi yerine sahici Orhan Veliyi alkışlamışlar!..

Derken millî oyunlara başlandı. Karadenizli muharrirlerden Hamamî zade İhsan, Fazıl Ahmet gibi meşhurlar kendi oyunlarını gösterdiler.

Balonun son numarası Ercüment Ekrem Talu tarafından oynatılacak bir perdelik karagözdü. Fakat balodaki mavi gözlü bayanların kıskanmaları düşünülerek vazgeçildi. Bunun yerine Nizamettin Nazif bir nutuk iradetmek istedi ise de, Basın Birliğine mart aylığını ödemediği için Hakkı Tarık Us tarafından susturuldu.

Balo — Matbuat mensupları yanlız otobüslere beda va binebildikleri için — otobüsler işlemeğe başlayıncaya kadar devam etti.

Görünmiyen Adam

Kadın — Hitler evleniyormuş...
Erkek — Nasıl?.. Ben sana: Bu herif çıldırdı dememiş miydim?!..

Şundan

Ünvanlar

Alman orduları cephede zafer ümitlerini kaybettikçe, cephe gerisinde bay Goering madalya kazanıyor. O madalyalarla Himmler'in ünvanları olmasa Hitler Almanyasında hiç bir orijinalite kalmıyacak!

Eskiden Brükseldeki "İşeyen çocuklar çeşmesi,, , Nevyorkta "Hürriyet heykeli,, , Mısırda «Sfenks» meşhurdu, Almanyada da Wilhelm'in bıyıkları.:.

Şimdi Wilhelm yok! Buna mukabil Himmler'in ünvanları var. İşte bir kaçı:

İç bakanı!
S. S. birlikleri şefi.
Hitler gençlik kıtaları şefi.
Polis müdürü.
Gestapo şefi.
Meclis birlikleri reisi.
Devlet cephe inzibat şefi.
Halk çeteleri şefi. İlh ilh...

Siyaset k

Gazetelerini açmışlar, yüzlerinde bariz bir memnuniyet, okuyorlar. Belli ki ikisi de müttefiklerle müttefik. Biri:

— Eh... diyor, Almanlar Sar'dan da çekiliyor...

Öbürü gülüyor:

— Tabiî sarılmamak için!

●

— Bu ne iştir anlayamadım. Mareşal Rundstedt kayıtsız şartsız teslimi kabul etmiş. Hitlerle üç malûm arkadaşını da harb suçlusu diye Müttefiklere verecekmiş...

— Bunda anlaşılmıyacak bir şey yok...

— Evet ama, öbür taraftan Himmler'in de İsveçe elçi gönderdiği, Hitler ve Rundstedt'i harb suçlusu sıfatiyle....

— Anlaşıldı birader, demek ki birbirlerinden habersiz Al-

Bilir, bilmez!

Yazık, Almanya kaç yıl var ki kurban olduğun bilmez!
Nasıl bombardımandan şimdi viran olduğun bilmez!

Atar fırsat bulur bulmaz yalan Doktor Goebbels, amma
Nutuk verdikçe, ahvalin perişan olduğun bilmez!

Bilir, gerçek, şu Churchill, sulha kaç gün, kaç saat vardır
Cihânın kendine, ezcümle, hayran olduğun bilmez!

Bütün dünyaya ümmid-i saadet: San Francisco!
Fakat dünya bu şehrin şehr-i imkân olduğun bilmez!

O şehrin sahilinden başlıyor deryâ-yı sulh amma
İşin hiç kimse bundan, böyle âsân olduğun bilmez!

Diyorlar hayret etmiş bir güzel, Dehrî-i bîbahta,
Neden gûyâ, benim, derdile nâlân olduğum bilmez?

bundan

Tuz

Son zamanlarda lokantaya hiç gitmemişti. Bir ara, Beyoğlunun meşhur lokantalarından birine uğradı. Çorba istedi. Geldi. Bir az sonra garsona seslendi:

— Garson! Garson! Bu çorbada tuz yok!

Et yemeği geldi. Yine tuzsuz:

— Garson.. Baksana, bu ne biçim et? Hiç tuzu yok?

Sebze geldi. Tuzsuz:

— Garson.. Oğlum, Allah Allah... Biraz tuz getir...

Pilâv yine öyle. Nihayet hesap istedi. Kâğıdı görünce: gözleri yerinden uğradı:

— Baksana, oğlum, garson, bu ne tuzlu hesap be?

Garson gülerek yaklaştı:

— Hele şükür, bayımız memnun oldular galiba!..

...nuşmaları

manyayı kurtarmağa karar vermişler!

●

— Japonların intihar tâbiyesi tatbik edeceklerî bildiriliyor...

— Demek başka çareleri kalmadı. Bari bu, zaferi temin edecek mi?

— Şüphesiz: Harb suçlularını cezadan kurtaracak; bu da az zafer değildir!..

●

— Şaştım doğrusu... Meğer İngilizler Alman kıtaları gerisine harıl harıl kadın kıyafetinde casus atıyorlarmış...

— Atıyorlar mı imiş?

— Evet, paraşütle... Yoksa erkeklerin harbi bitireceğine inanmıyorlar mı?

— Onu bilmam ama, galiba bir iş bozmak için kadınlardan daha becerikli kimse olmadığına inansalar gerek!

— Size deniz havası lâzım, güneş banyosu lâzım, bol gıda lâzım..
— İmkânı yok doktor: Topu topu bir nişanlım var!..

Gripe dair?

Allah! dedi İstanbul otuz gün şu gripten!
Hiç kimse bu hengâmede kurtulmadı ipten!

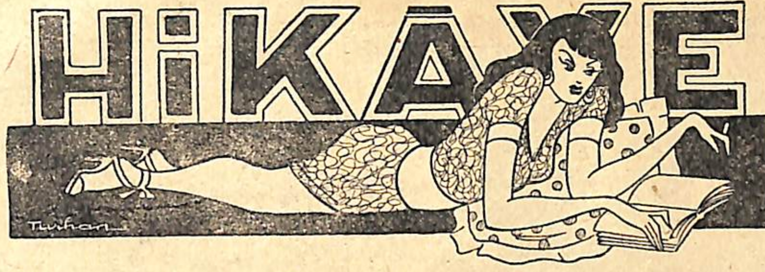
İsmile müsemma ama İspanyola gitmez,
İstanbulu bir nezle sarar, en yeni tipten!

Bir yıl tifüsün oldu hayat sahası her yer,
Verdik nice kurban ona esnaftan, edipten!

Mikropların altında kalan hasta kadar hiç,
Almanya harab olmadı bombayla ta dipten!

İlletlere meydan mı okur sıska vücudum,
Zırhlanmak için istiyelim Tuncu Şekipten!

Cankurtaran olmazsa güzel, hayrumular mu:
Dehrî gibi bir hastaya sıhhî bir ekipten?

23 Numaralı Kamaradaki Ölü

İsveç bandıralı «Palatina» vapuru, «Köstence» limanından kalktığı andan beri düz ve kıvrımsız sular üstünde ağır ağır ilerliyordu. Kış mevsiminde Karadenizde böyle bir hava pek nadir ele geçirilen fırsatlardan sayılırdı. Onun için Mahmud kaptan mümkün olduğu kadar kazanları fayrap ederek bir an evvel Boğazı tutmak istiyordu. Eski bir deniz kurdu olduğundan ötürü âletlere filân bile bakmaya hacet görmeden havanın pek yakında değişeceğini, kuvvetli bir doğu kuzey rüzgârı esmeğe başlayacağını iç görüşü ile sezmişti. Fakat elden ne gelir? Bu şilepten bozma vapur ancak saatte beş mil yol alıyordu. Transit geçecekleri İstanbula varmak için en aşağı iki gün iki gece durmadan dinlenmeden yol almak icabediyordu. O da, tabiî bu normal durum devam etmek şartiyle!.. Fırtına çıktığı takdirde bu seyahatin ne kadar süreceğini, âkıbetin ne olacağını Allah bilirdi.

Ama, kendi hesabına korktuğunu sanmayın, hayır!.. Şimdi, bir az eğrilmeğe başlıyan sırım gibi up uzun vücudu, aralarında pek az ak seçilebilen sarı kıvırcık saçları, kat kat buruşuklar peyda etmeğe başlıyan alnı, hafifçe kanlı elâ gözleri, kemikli sivri burnu, çökük yanakları ne dalgalara şahidolmuş, ne fırtınalar atlatmıştı.

O, nefsinden ve mahiyetindekilerden ziyade asıl yolcuları düşünüyordu. Şu işe burnunu soktuğuna, o ağır mesuliyeti yüklendiğine pişmandı. Motörüyle yaptığı her seferde Allah bereket versin kendi payına bin liradan fazla kazanç düşüyordu. Öyle iken neyine gerek senin mülteci taşıma! Ama, Köstencede yerli, yabancı herkes, bizzat Yahudiler çok yalvarmışlar, ellerine sarılmışlar, ayaklarına kapanmışlardı. İsveç kumpanyasından vapurun kiralandığı iki ay olduğu halde onları yükleyip Hayfaya kadar götürecek bir kaptan ve tayfa grupu bulamamışlardı. Yüz yetmiş aile limanda haftalardan beri taşlar üstünde sefil ve perişan bekliyorlardı.

Mahmut kaptan, hemen motörü kızağa çektirdi. Kazana, makineye karışmamak üzere yedi kişilik avenesiyle «Palatina» nın yalnız iç ve dış idaresini deruhde edebileceğini söyledi. Ötedenberi motörde kendisine muavinlik etmekte kullandığı Hacı Muhtarı bir kenara çekti:

— Ülen Hacı, dedi, boyle bir karuşuk işi, ha, sana, guvenerekten uzerime alıyorum!.. Ha, ne pileyüm, Yahudi milletine pek inan olmaz, bugün eline ayaguna sarılurlar, yarın mızıkçuluk edup bir takım kepazeliklere kalkişurlar.. Ha, anlatun mu. Vapurun inzibatu evel Allah, sonra sana emanet!..

Hacı Muhtar, şişman, kısa boylu, yusyuvarlak, fıçı gibi bir adamdı. Pembe yanakları, kıpkırmızı ensesi her an kan fışkıracakmış gibi gergin sıkıntılı bir durumda idi. Ona ne söylense, ne emir verilse, hiç itiraz etmez, «hayır!» demez, boş nazarlarla karşısındakine uzun uzun bakar, sonra birden:

— Paş üstuna!

Yi bastırırdı. Saf yürekli olduğu için derin muhakemelere girişmez, alkolü çok sevdiğinden ötürü de hemen hiç bir zaman islimsiz gezmezdi.

Hacı Muhtar, Mahmut kaptanın bu kısa nutkundan büyük manâlar çıkarmaya kalkışmadı. Sözün özünü anlamıştı. Hayfa mı, ne karakatı ise, işte oraya gidilinceye kadar Mahmut kaptan nasıl süvari köprüsünden ayrılmıyacaksa o da vapurun içine gözkulak olacak, Yahudilerin kendi aralarında maraza çıkarmamalarına ve gemiye bir zarar vermemelerine dikkat edecekti.

***

Mahmut kaptan, yıllanmış tecrübesi, kaşarlanmış iç güdüsü ile hiç de tahminininde aldanmamıştı. Akşama doğru hava döndü. Palatina, evvelâ hafif yalpalamaktan başlayarak sağa sola yatmıya koyuldu. Bir az sonra dalgalar üst güverteden bile aşıyor, vapurun her tarafı gacırdıyor, burnu göğe dikildiği zaman gerisi suya giriyor, ucu denize daldığı anda dümeni ve uskuru meydana çıkıyordu.

Vapurda, sonradan iki kat üzerine inşa edilmiş küçük 60 kamara vardı. Vakti hali yerinde olanlar buraya yerleşmişlerdi. Diğer yüz aileden fazlası ambarlara sığınmışlardı. Hava, bu vaziyete girmemiş olsaydı, belki kilimlerini sererek uzanacaklar, nevale çıkınlarını açarak peynir, zeytin, konserve neleri varsa iştah ile yiyeceklerdi. Fakat şimdi, çoluk çocuğun feryadına, ihtiyar, sakat âlillerin

— **Balatta ölen bir Yahudi dirilip mezarından çıkmış... İnanır mısın?**

— **Yahudi ise inanırım!**

iniltisine can dayanmıyordu. Sefillikle, perişanlığa bir de hastalık salgını peyda olmuştu. Her taraf kir, pislik içinde kalmıştı. Üstelik 23 numaralı kamaradaki mühendis korku ve heyecan sonucu geçirdiği bir buhranla kalb sektesinden ölüvermişti.

Hacı Muhtarın işi büsbütün güçleşmişti. Hastalara mı, çocuklara mı, âlillere mi bakacağını bilmiyor, vapurda nizam ve intizamı ne suretle sağlayacağını bir türlü kestiremiyordu.

Mahmut kaptan, akşam üstü Hacı Muhtarı kaptan köprüsüne çağırdı, gemideki durum hakkında ondan bazı malûmat aldı, sonra da bir takım emirler verdi. Muhtar tam merdivenden ineceği sırada hatırladığı bir meseleden bahsetmek istedi:

— Yahu Hacı, dedi, o zayıf gozluklu mühendis sizlere ömür biliyorsun..

— Haberim yok.. Hangisi o..

— Canım hani uzun boylu, bir az da kekeme..

— Kamarada yolculardan mu, yoksa anbardakilerden mu..

— Hacı, yirmi uç numaralı kamaradaki..

Kaptan bu cümleyi söylerken dehşetli bir dalga köprünün üstünden atladı. Hacıyı baştan aşağı sırsıklam etti. Muhtar yüzünü gözünü sildi. İki eliyle merdivenin iki tarafındaki demirlere sıkı sıkı tutunarak sordu:

— Pekü, onu ne yapacağuz?

— Canım ne yapacaksun.. Sarar sarmalar, ağırca bir şeye bağlar, denize atarsun!.. Mübareği bu havada ta İstanbula kadar taşıyup götürecek değuluz ya!..

— Pekü, kaptanum, paş üstüne!

***

— Nasıl şapkam anne?..
— Çok güzel kızım, bir de üstüne tüy dikmişsin!..

Ertesi sabah, rüzgâr durmuş, güneş açmış, gemideki hayat eski normal şeklini bulmuştu. Kadınlar güverteye yayılmışlar, saçlarını tarıyorlar, çocuklar öteye beriye koşuşuyorlar, erkekler kenar korkuluklara dayanmışlar, sigaralarını içiyorlardı.

Mahmut kaptan bir gün evvel verdiği emirlerin yerine getirilip getirilmediğini anlamak için vapuru baştan aşağıya dolaşıyor, her köşeyi bucağı inceden inceye gözden geçiriyordu. Bir de baktı ki 23 numaralı kamaradaki ölü yatağında boylu boyunca uzanmış halâ yatıyor.

— Hacı.. Hacı!

Diye seslendi. Muhtar, odasından fırladı. Paytak paytak kaptana doğru koştu.

— Hacı be.. Ben sana dün gece ölüyü denuze at dememiş mi idum..

— Attum ve kaptanum.. Kendi elceğizimle attum..

— Ulan nasıl attun... İşte burada durup duruyor.

— Ha.. Sen bana hangi kamaradakini timuştun...

— İşte bu, yirmi üç numaradakunu...

— Ha.. Sen bana bunu söylerken bir dalga kelmiştu da senin lâfinu pek eyi anlayamamiştum.. Elli üç numaradakini santum..

— Peki, elli üç numaradaki de ölü mü idi..

— Yok canım.. Sapasağlam bir adamdu.. Ama evel Allah hakkından geldum keratanın!

— Aman Hacı doğru mu diyorsun?

— Ha doğru diyirim elbet.

— Peki, herif «yahu, ben ölü değilim» demedi mi?..

— Tidu kaptanım, tidu.. Ama, Yahudinin sözüne inanilur mu?..

Karga

•

Tehdit

Clark Gable bir gün odasında otururken Cesar Romero koşarak geldi. Nefes nefeseydi ve elinde bir kâğıt vardı:

— Aman yahu, dedi, bir akıl öğret! Bir tehdit mektubu aldım. Babası kızının yakasını bırakmazsam beni öldüreceğini yazıyor..

— İyi ya sen de kızla ilgini kes...

— Hangisiyle? Mektup imzasız!..

Ev ve Arsa

İkramiyeli kur'alara iştirak hakkını kazanmak için

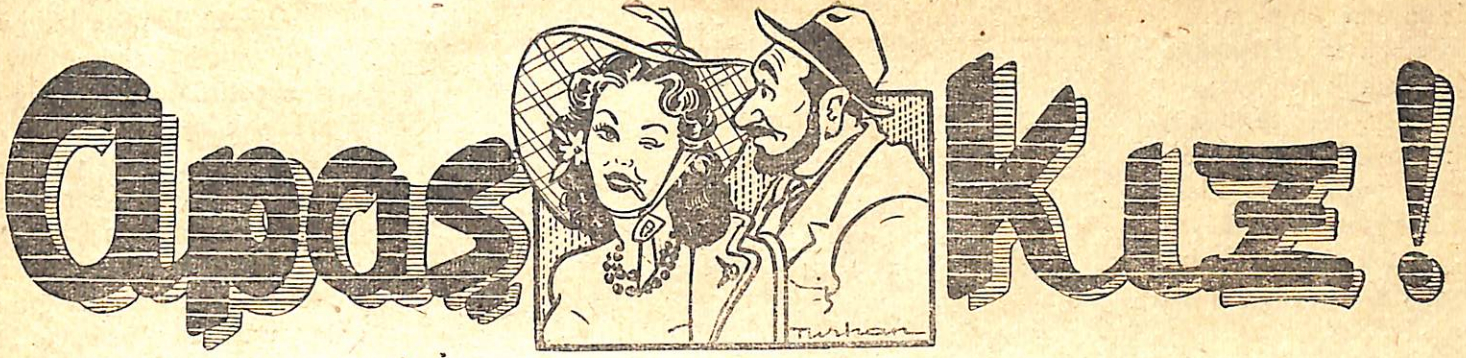
31 Marta kadar!

31 Marta kadar!

İkramiyeli Aile Cüzdanı

alarak paranızı % 2.5 FAİZLE işletmek kâfidir.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Tefrika No. 3

Yazan: A. H. REEL

— O..o.. maşallah!

— Hele bir yerden biraz sermaye bulabilsek.. Emin olun, en büyük iş adamlarını gölgede bırakacak parayı bir hamlede kazanabilir!

— Yaman delikanlı!

— Öyledir.. Onu koruyacak, himaye edecek birini tanıyor musunuz acaba?

— Maatteessüf.. Hayır..

— Ah.. İşte böyle.. Onu belli başlı bir iş sahibi edemediğim müddetçe kendisine paraca yardımda bulunmaya mecburum..

— Ya..a.. Demek, onu aşağı yukarı siz besliyorsunuz!..

— Yook! O kadar da değil.. Ama iki senedir tanışıyoruz.. Talihsiz çocuk.. Nereye başvursa mutlaka bir aksilikle karşılaşıyor.. Kendisini maddî, mânevî olarak hep ben teselli etmek zorunda kalıyorum.. Halimi bir düşünün!..

— Zavallı yavrucak!

Sait beyefendi, siz belki benimle alay edecek, durumumu gülünç bulacaksınız.. Fakat bütün kalbimle, imanımla sizi temin edeyim ki kadıncağızın o andaki hali, tavrı gerçekten beni acındırdı. Yeşil gözleri bir az evvelki sinirli ifadelerini kaybetmiş, tatlı, saf bakışlarının etrafını nemli bir hâle çevirmişti. Dudakları ıstırapla bükülüp kıvrılmıştı. Ağzının sol kenarı seyirir gibi titriyordu. Ben, yıllardır meşru zevcemden başka hiç bir kadının elini tutmamış mahcup, sıkılgan adam, henüz kim olduğunu bilmediğim kadına sırf masumluğunun ve dertliliğinin verdiği cesaretle sokulmuş, koluna girmiştim. Caddeye doğru yürümekten vazgeçmiş, dönerek Cihangir istikametinde dolambaçlı sokaklara doğru ilerlemeğe koyulmuştuk. Tramvayı, evi, karımı, her şeyi unutmuştum. Çok eski ahbaplardan daha samimi ve içten konuşuyor, lâkin henüz birbirimizin adını, hüviyetini bilmiyorduk. İlk hamlede eriştiğim muvaffakiyet bana dehşetli bir cesaret vermişti. Artık ben eski mıymıntı, sünepe, beceriksiz insan değildim. Benliğimde tecrübeli kadın avcılarının hırslarının, kanımda büyük âşıkların saldırış kudretlerinin vızır cayır dolaştığını hissediyordum. Onun için tam eski bir zampara tavrı takındım:

— Güzelim, dedim. Affedersiniz, isminizi sorabilir miyim?

— Bedia.. Fakat eşdost.. Hep Beduş diye çağırırlar.. Ya, sizinki, efendim...

— Ha.. Benim adım mı? Şey.. Cabir.. Ama, ahbaplar hep Hafız diye hitabederler.. Siz pek küçüksünüz.. İhtimal hafız ne demek bilmezsiniz..

— Yanılmıyorsam Kuranı baştan aşağıya ezber bilir manâsına geliyor..

— Bakın, maşallah.. Gerçekten derin malûmatlı imişsiniz.. Aileniz kimbilir sizinle ne kadar iftihar eder...

— Ailem mi?.. Şayet beni reddetmemiş olsalardı, belki..

— Ya..a.. Aileniz sizi ret mi etti?

— Evet efendim, çünkü biraz sesim vardı, okuyuculuğa heves ettim..

— Şimdi bir yerde çalışıyor musunuz?

— Muntazam değil.. Sıra okuyucularından mazeretleri, rahatsızlıkları yüzünden gelmiyenler olursa onların yerine çıkıyorum..

— Bedia hanım..

— Çok rica ederim, aramızda teklif tekellif yok.. Bana sadece Beduş diyiniz.. Çünkü alışmamışım da «Bedia hanım» tuhafıma, hattâ fenama gidiyor...

— Şey.. Nasıl olur.. Peki.. Beduş hanım.. Hayır.. Beduş... Beduşcuğum!.. Ben de sade hafızlık dolayısıyle değil, ötedenberi alaturka musiki ile uğraşırım.. Hani sesim yoktur ama, makamları iyi bilirim.. Kendime göre bazı şarkılar da bestelediğim olur.. Ama onları sırf bir heveskâr olarak kendi kendime okurum.. Çenk ve çegane muhitlerinde, çalgılı gazinolarda tanıdığım bulunmadığı için bu şarkıları halk muvacehesinde okutmak nasibolmadı. Hoş belki de kimse dinlemez, ayak teper, ıslık çalar.. Çünkü eski tertip çalgılar.. Yenilerden anlamıyorum doğrusu.. Bir kısmı ne alaturka, ne alafranga.. Âdeta uluma gibi bir şey.. Neymiş, armonize edilmişmiş!..

— Bay Cabir.. Hayır, mademki siz sözümü dinlediniz.. Beduş, hattâ Beduşcuğum demek lûtfunu gösterdiniz.. ben de size bir isim, hoş bir isim takacağım.. Caniko diyeceğim!.. Olmaz mı? Canikom, ben sana yeni şarkıları da sevdireceğim, görürsün.. Hattâ sade sevdirmek değil, besteleteceğim de!

Sait beyefendi, emin olun o anda, ayıptır söylemesi, sağ elimi kaba etime götürüp şöyle lopça bir tarafını iki parmağım arasında sıkıştırıp olanca kuvvetimle kendime müthiş bir çimdik bastım.. Uykuda mıyım.. rüya mı görüyorum.. Yoksa hakikat mi? diye.. Aman Allahım.. Elli yıldır beklediğim nihayet devlet kuşu gibi tepeme kondu..

Sait bey, ağzını şapırdattı, kahvesinin çalkalayarak içtiği son yudumunun lezzetini ağız ve dil liflerine adamakıllı sindirmek isterken birdenbire durdu, güldü:

— Hafız, dedi, korkarım beynini yemesin!..

Cabir efendi, sol elini hafifçe muhatabının dizine vurarak cevap verdi:

— Mirim, böyle bir teşebbüse girişirse muhakkak aç kalır.. Bende beyin nerede, üstadım.. Âşıkım.. âşık!..

Ne ise uzatmıyalım efendim, biz Beduşu bir otomobil bulup onunla eve götürmek istedik. Katiyen razı olmadı. Ama hakikaten de pek ırakta oturmuyormuş.. Sıraservilerden aşağı inen vaktiyle Şinasi merhumun evinin bulunduğu yokuşta.. Ona tutmak istediğimiz otomobili, üstadım, biz kendimiz için kiraladık.. Çünkü saat olmuş bir.. Ne tramvay kalmış, ne bir şey.. Ayrılmadan ertesi akşam, bu bahçede buluşmak için sözleştik.

— Hafızcığım.. Herhalde bu anlattığın hâdise epey zaman evvel vuku bulmuş olacak sanırım..

— Evet.. Evet.. Geçen yaz..

— Demek o vakitten beri Beduş hanımla âşıkdaşlık etmekte berdevamsınız!

— Evet üstadım, Allah bilirken sizden ne saklıyayım.. Fakat Tanrı Taâlâ kusurlarımı affetsin.. Günaha girmeğe değer, mirim.. Şimdi çıkacak sanırım.. Perde kapanalı herhalde bir çeyrek oldu.. Burada istirahat zamanları on beş dakikadan fazla sürmez!.

II

Perde açıldığı zaman sanatkârların hepsi sahnedeki mutat yerlerini almışlardı. Arkada piyanonun başında kumral zülüfleri şakağına doğru sarkmış, yumuşak yanaklı, insana âdeta kadınlaşmış hissini veren bir delikanlı oturuyordu. Kanun orta yaşlı, avurtları çökük, esmer bir zatın kucağında idi. Udu sağ koltuğunun altına sıkıştırmaya çalışan da önüne eğdiği çıplak başını durmadan iki yana döndürerek tempo tutuyordu. Bunlar arka sırayı teşkil ediyorlardı.

(Arkası var)

TAZE KREMA

Günlük tuzsuz tereyağı
Yemeklik tuzlu tereyağı

Veral

YAĞ SERGİSİ

İstiklâl caddesi, Parmakkapı
No. 64 Tel: 41775

TEZER

Abdülhak Hâmidin bu güzel eseri, büyük şairin son tashihlerinden geçmiş yeni şekliyle çıktı.
Basan: KANAAT KİTABEVİ

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE
İstanbul, Ankara caddesi, No 47
Telefon : 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere:
Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

29 Mart, 1945 Perşembe,
Sayı: 53
20 Kuruş

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen
FASFOTİN NECATİ
Yedir
Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız.
Necati ismine dikkat
Bahçekapı: SALİH NECATİ

SERVET!

Servet, bazı kazma kürekle alın teri, bazı göznuru dökülerek kazanılır. Fakat bazı da bir Millî Piyango, en zahmetsiz şekilde sizi zengin etmeğe yeter!

Krem **Metamorfoz**

ÇİLLERİ
SİVİLCELERİ
GİDERİR.

7000 SENE EVVEL

Meşhur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri oldugunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

OOO

BUGÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR
Bira besler, serinletir, neşe verir.

Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ
Basıldığı yer: İbrahim Horoz Basımevi

Dünya Karikatürleri

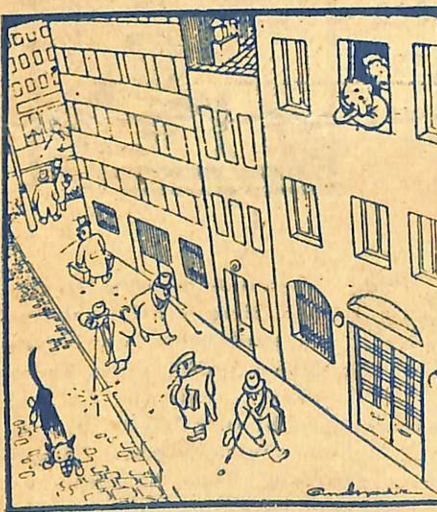

Fransız — Şunlara bak, beni beğenmediler galiba!..

— Rica ederim bay polis, peşime takılan şu iki erkekten çirkinini tevkif ediniz!..

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

Kadın — Sen de mi harb sonu dünyasını düşünüyorsun?..
Erkek — Hayır!.. Neden şu zavallı hayvancağızın ağzını tasmalamışlar, onu düşünüyorum!..
— *Cumhuriyet* —

BASIN BALOSUNDA:
— Tam saat ikide fevkalâde eğlenceli sürprizler varmış...
— Ya... Orhan Veli ile Asaf Halet Çelebi yeni şiirlerinden parçalar mı okuyacaklar?..
— *Şaka* —

Bay milyoner — Bir yağlı boya resim almak istiyorum!..
«D» grupu — Emredersiniz bayım. Hangisini takdim edelim?..
— Hangisinin yağı iyi ise...
— *Cumhuriyet* —

AKBABA NEŞRİYATI:

Göç: Yusuf Ziya Ortaç (100 kuruş) — Ocak: Yusuf Ziya Ortaç (50 kuruş) — Millet ve İnsan: Peyami Safa (75 kuruş) — Dost Görünen Düşman: Ömer Rıza Doğrul (75 kuruş) — Kahramanlık Şiirleri (75 kuruş) — Akbaba koleksiyonu (600 kuruş).

Umumî satış merkezi: İstanbul, Ankara caddesi, Akbaba idarehanesi.